

Co-funded by
the European Union

Funded by
the European Union

Matryca kompetencji - Pageturners

Wiedza / świadomość dotycząca:	Opis	Umiejętności / zdolność do:	Opis	Postawy / przejawianie:	Opis	Powiązane pytania	PRE	POST	Zmiana
Krytyczne czytanie w erze cyfrowej	Umiejętność rozpoznawania dezinformacji i krytycznej oceny treści cyfrowych jest niezbędna do poruszania się po współczesnym krajobrazie medialnym. Kompetencja ta kładzie nacisk na weryfikowanie faktów, sprawdzanie wiarygodności źródeł oraz odróżnianie informacji wiarygodnych od niewiarygodnych.	Rozpoznawanie dezinformacji	Umiejętność oceny wiarygodności informacji dostępnych online poprzez weryfikację źródeł, porównywanie faktów i rozpoznawanie treści wprowadzających w błąd. Umiejętność ta wspiera podejmowanie świadomych decyzji w cyfrowych środowiskach czytelniczych.	Świadomość potrzeby weryfikacji	Dostrzeganie znaczenia sprawdzania faktów, weryfikacji źródeł i krytycznego myślenia podczas korzystania z cyfrowych i tradycyjnych materiałów do czytania. Postawa ta sprzyja odpowiedzialnemu korzystaniu z informacji.	Q1, Q5			
Analiza treści cyfrowych i tradycyjnych	Analiza porównawcza mediów cyfrowych i drukowanych wymaga zrozumienia różnic w strukturze, kontekście i wiarygodności źródeł. Kompetencja ta umożliwia ocenę stopnia szczegółowości, wiarygodności i intencji stojących za różnymi formami informacji.	Porównywanie różnych źródeł	Zdolność analizowania i zestawiania informacji z wielu źródeł w celu wykrywania uprzedzeń, niespójności i luk w wiarygodności. Umiejętność ta umożliwia krytyczną ocenę zarówno tekstów cyfrowych, jak i tradycyjnych.	Sceptycyzm wobec jednostronnych narracji	Zachowywanie krytycznego podejścia do czytania poprzez kwestionowanie uprzedzeń, uwzględnianie wielu perspektyw i ocenę wiarygodności źródeł. Postawa ta rozwija niezależne i analityczne myślenie.	Q1, Q3			
Podejmowanie decyzji czytelniczych	Umiejętność wyboru wartościowych i wiarygodnych materiałów do czytania wspiera zdobywanie wiedzy i świadome podejmowanie decyzji. Kompetencja ta obejmuje identyfikowanie źródeł wysokiej jakości oraz unikanie treści wprowadzających w błąd, stronniczych lub o niskiej wartości.	Wybieranie wartościowych treści	Umiejętność odróżniania wysokiej jakości, istotnych materiałów do czytania od źródeł powierzchownych, mylących lub niezeweryfikowanych. Zdolność ta sprzyja świadomemu korzystaniu z treści i rozwijaniu wiedzy.	Świadome wybory treści	Rozwijanie przemyślanego podejścia do wyboru materiałów do czytania, które wspierają poszerzanie wiedzy i rozwój osobisty. Postawa ta zachęca do celowych i świadomych nawyków czytelniczych.	Q1, Q16			
Łączenie czytania cyfrowego i tradycyjnego	Elastyczne podejście do czytania pozwala przechodzić między formatami cyfrowymi i tradycyjnymi w zależności od kontekstu i celu. Kompetencja ta wspiera rozwój umiejętności czytania hybrydowego poprzez zwiększanie zdolności dostosowywania strategii rozumienia tekstu.	Przełączanie się między formatami	Umiejętność dostosowywania strategii czytania do różnych formatów, w tym cyfrowego, drukowanego i audio, zależnie od kontekstu i celu. Umiejętność ta zapewnia elastyczne i efektywne korzystanie z różnych form czytania.	Otwartość na różne metody czytania	Korzystanie z różnych formatów czytania, w tym drukowanego, cyfrowego i audio, stosownie do kontekstu i preferencji edukacyjnych. Postawa ta sprzyja elastyczności i różnicowanemu doświadczeniu czytelniczemu.	Q3, Q8, Q16, Q20			
Zarządzanie uwagą podczas czytania	Skupione czytanie wymaga umiejętności ograniczania cyfrowych rozpraszaczy i utrzymywania zaangażowania w złożone teksty. Kompetencja ta wspiera długotrwałą koncentrację, głębokie rozumienie i uważne nawyki czytelnicze w różnych formatach.	Eliminowanie czynników rozpraszających	Zdolność regulowania uwagi i minimalizowania zewnętrznych przerw podczas czytania, szczególnie w środowisku cyfrowym. Umiejętność ta poprawia rozumienie i zaangażowanie w pogłębione czytanie.	Świadomość wpływu ekranu	Rozumienie wpływu czytania cyfrowego na rozumienie, zakres uwagi i zaangażowanie poznawcze. Postawa ta zachęca do świadomego korzystania z mediów i stosowania odpowiednich strategii czytania.	Q2, Q4, Q7, Q18, Q19			
Czytanie refleksyjne	Refleksja pogłębia rozumienie, zachęcając czytelników do krytycznego kontaktu z tekstem, formułowania wniosków i łączenia idei. Kompetencja ta podkreśla znaczenie adnotacji, podsumowywania oraz stosowania wiedzy wykraczającego poza pierwsze zetknięcie z treścią.	Robienie notatek i zaznaczanie	Umiejętność aktywnej pracy z tekstem poprzez adnotowanie, podsumowywanie i identyfikowanie słów kluczowych. Umiejętność ta wzmacnia zapamiętywanie informacji i uczenie się poprzez refleksję.	Docenianie procesu czytania	Postrzeganie czytania jako aktywnego procesu uczenia się, obejmującego refleksję, rozumienie i rozwój intelektualny. Postawa ta wspiera głębokie zaangażowanie w tekst.	Q3, Q4, Q17			
Stosowanie wiedzy z lektury w praktyce	Skuteczne kompetencje czytelnicze wykraczają poza rozumienie i obejmują zastosowanie w realnym świecie, umożliwiając przekładanie wniosków na dyskusje, projekty i podejmowanie decyzji. Kompetencja ta wzmacnia zdolności analityczne i rozwiązywania problemów poprzez aktywną pracę z materiałami do czytania.	Wykorzystywanie wiedzy z tekstów	Umiejętność stosowania wniosków wyniesionych z lektury w dyskusjach, podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu problemów. Zdolność ta sprzyja głębszemu przetwarzaniu poznawczemu i praktycznemu wykorzystywaniu kompetencji czytelniczych.	Uznawanie wartości książek	Rozumienie długofalowych korzyści płynących z czytania dla rozwoju osobistego, edukacyjnego i zawodowego. Postawa ta sprzyja nawykowi czytania przez całe życie.	Q4, Q15			
Dostosowywanie się do różnych formatów treści	Kontakt z różnorodnymi formatami tekstu, takimi jak audiobooki, e-booki i druk, zwiększa wszechstronność kompetencji czytelniczych. Kompetencja ta rozwija umiejętność wyboru różnych nośników i korzystania z nich zależnie od dostępności, preferencji i celu.	Korzystanie z e-booków i audiobooków	Umiejętność skutecznego wykorzystywania cyfrowych narzędzi czytelniczych, takich jak e-booki i audiobooki, w celu zwiększenia dostępności i zaangażowania. Umiejętność ta wspiera spersonalizowane nawyki czytelnicze i preferencje edukacyjne.	Akceptacja różnorodności formatów	Uznawanie, że różne formaty tekstu służą różnym celom i odbiorcom, oraz otwartość na skuteczne korzystanie z różnych narzędzi czytelniczych. Postawa ta zwiększa inkluzywność czytelnictwa.	Q8, Q16, Q20			
Współpraca i dyskusja o treści	Udział w dyskusjach o materiałach do czytania sprzyja głębszemu rozumieniu, poznawaniu alternatywnych perspektyw i prowadzeniu krytycznego dialogu. Kompetencja ta podkreśla umiejętności komunikacyjne, argumentację i zdolność formułowania uzasadnionych opinii.	Uczestniczenie w dyskusjach o tekstach	Zdolność wyrażania wniosków, zadawania krytycznych pytań i debatowania nad różnymi interpretacjami tekstów w grupie. Umiejętność ta sprzyja aktywnemu zaangażowaniu w materiały do czytania.	Gotowość do dzielenia się wiedzą	Uczestniczenie w dyskusjach i wspólnym uczeniu się poprzez wymianę wniosków, interpretacji i perspektyw z innymi. Postawa ta wzmacnia społeczność czytelniczą i dialog.	Q13, Q15			
Narzędzia cyfrowe w czytaniu	Strategiczne wykorzystywanie narzędzi cyfrowych, w tym aplikacji do notatek i funkcji dostępności, zwiększa efektywność czytania i rozumienie. Kompetencja ta pozwala optymalizować doświadczenia czytelnicze dzięki wykorzystaniu technologii.	Korzystanie z aplikacji do notatek	Umiejętność wykorzystywania narzędzi cyfrowych do porządkowania notatek, organizowania pomysłów i pogłębiania rozumienia. Umiejętność ta zwiększa efektywność czytania i zapamiętywanie informacji.	Otwartość na nowe technologie	Otwartość na innowacyjne narzędzia cyfrowe wspierające czytanie, rozumienie i dostępność. Postawa ta umożliwia skuteczne dostosowywanie się do zmieniających się praktyk czytelniczych.	Q16, Q20			
Zarządzanie nawykami czytelniczymi	Wypracowanie uporządkowanych nawyków czytelniczych sprzyja systematyczności, uczeniu się przez całe życie i lepszemu poznawczemu zaangażowaniu w tekst. Kompetencja ta podkreśla strategię zarządzania czasem oraz rozwijanie indywidualnych rutyn czytelniczych.	Planowanie czasu na czytanie	Zdolność skutecznego planowania i przeznaczania czasu na czytanie przy zachowaniu równowagi między pogłębioną lekturą a innymi zadaniami. Umiejętność ta wspiera samoregulację i długofalowy rozwój kompetencji czytelniczych.	Świadome budowanie nawyków	Branie odpowiedzialności za rozwijanie uporządkowanych rutyn czytelniczych, które poprawiają uczenie się i rozumienie. Postawa ta sprzyja dyscyplinie i samodzielnemu uczeniu się.	Q2, Q4, Q7, Q9, Q18, Q19			
Ocena wiarygodności źródeł	Ocena autorstwa, standardów publikacyjnych i twierdzeń opartych na dowodach jest niezbędna do rozpoznawania wiarygodnych źródeł. Kompetencja ta rozwija umiejętności krytycznego czytania potrzebne do poruszania się w rozległym i często wprowadzającym w błąd cyfrowym środowisku informacyjnym.	Ocenianie autorów i źródeł	Umiejętność oceny wiarygodności autorów, wydawców i źródeł informacji w celu zapewnienia rzetelności i dokładności. Umiejętność ta ma fundamentalne znaczenie dla krytycznego czytania i badań akademickich.	Odpowiedzialność za rozpowszechnianie treści	Dostrzeganie etycznych konsekwencji udostępniania informacji online i dążenie do promowania treści wiarygodnych, dokładnych i dobrze udokumentowanych. Postawa ta wzmacnia integralność kompetencji cyfrowych.	Q1, Q5			
Twórcza analiza treści	Interpretacja i krytyczna praca z tekstami wspierają myślenie analityczne i wyobraźnię. Kompetencja ta sprzyja twórczej syntezie, analizie motywów oraz rozwijaniu niezależnej perspektywy.	Tworzenie własnych interpretacji	Umiejętność samodzielnej analizy tekstów, rozpoznawania motywów i formułowania oryginalnych wniosków. Zdolność ta zachęca do głębszego zaangażowania i twórczości intelektualnej.	Docenianie czytania jako narzędzia myślenia	Postrzeganie czytania jako kluczowej umiejętności rozwijającej krytyczne myślenie, kreatywność i zdolność rozwiązywania problemów. Postawa ta wspiera ciekawość intelektualną i odkrywanie nowych idei.	Q11, Q13, Q15			
Odpowiedzialność cyfrowa	Etyczne korzystanie z treści cyfrowych obejmuje poszanowanie praw autorskich, podawanie źródeł i uczciwe udostępnianie informacji. Kompetencja ta rozwija świadomość praw własności intelektualnej i odpowiedzialnego korzystania z mediów cyfrowych.	Przestrzeganie praw autorskich	Zdolność rozpoznawania i przestrzegania praw własności intelektualnej, unikania plagiatu i nieuprawnionego rozpowszechniania treści. Umiejętność ta wzmacnia etyczne obywatelstwo cyfrowe.	Świadomość wpływu własnych działań	Rozumienie, w jaki sposób osobiste nawyki czytelnicze, zachowania cyfrowe i udostępniane treści wpływają na szerszy ekosystem informacyjny. Postawa ta sprzyja etycznemu korzystaniu z mediów.	Q12, Q13, Q14, Q15			
Strategie uczenia się hybrydowego		Wdrażanie strategii uczenia się hybrydowego	Umiejętność integrowania cyfrowych i tradycyjnych metod czytania w celu optymalizacji rozumienia i zaangażowania. Umiejętność ta jest niezbędna dla edukatorów i osób uczących się, które dostosowują się do zróżnicowanych środowisk czytelniczych.			Q3, Q8, Q9, Q16, Q18, Q19, Q20			